

PLANINSKI VESTNIK

GLASILO SLOVENSKEGA PLANINSKEGA DRUŠTVA.

XIV. letnik.

December.

12. št. 1908.

PO VISOKIH ALPAH IN NIZKI

LOMBARDIJI.

(Konec 1. poglavja.)

JANKO MLAKAR.

K oča je bila tako polna hribolazcev, da smo komaj našli prostora. Bili so pa razen mene skoraj sami Nemci. Oskrbnica kočje je govorila samo laški in le natakarica je za silo lomila nemški. Bilo je torej zelo zabavno poslušati, kako so Nemci govorili laški, oskrbnici pa nemški. Kadar se niso razumeli, sem pa moral tolmačiti jaz, ker so me moji tovariši razglasili za »izvrstnega« Laha. In tolmačil sem na vse strani, da še samega sebe nisem razumel.

Sploh mi ta velika družba ni bila prav nič všeč; kajti bal sem se, da bi ne našel prostora na Cimi Tosi, ako bi vsa drhal drla gori. Kmalu me je pa potolažil neki Dunajčan, s katerim sem se bil v teku večera precej sprijaznil. Izvedel sem namreč, da samo on namerava na Cimo Toso. Vsi drugi turisti so bili pa namenjeni deloma v Molveno, deloma pa čez prelaz Bocca di Brenta v Pinzolo.

Tudi ta mož si je bil najel polnokravnega Laha za vodnika, ki je pa k sreči znal tudi nekoliko nemški. Pravil mi je, da se je med potjo učil laški, in se je pohvalil, da — pet besedi že zna. Pozneje sem pa spoznal, da je od teh petih tri že pozabil, znal je samo še »si« in »tira« (vleci).

Ko smo se drugo jutro napotili na Cimo Toso, je bilo še popolnoma temno. Morali smo prižgati svetilnice. Ker je Nicolussi pozabil svojo doma, posodil sem mu jo jaz. Prižigal jo je pa cel odlomek večnosti. Porabil je že vse svoje užigalice, svetilnica pa le še ni gorela. To je Zlatoustega silno razjezilo. Obložil ga je že z najlepšimi nemškimi priimki, ko se je šele spomnil, da ga mož ne razume. Zato me je prosil, naj mu povem kako laško psosko, da postreže z njo vodniku:

»Buona sera« mu recite, to ga bo tako raztogotilo, da bo koj prižgal«.

Tako sem ga podučil in mož me je tudi slušal ter ježno želel vodniku »bona sera« — »dober večer«!

Ta je najprej zmajal z glavo; potem je menda menil, da mu gospod z voščilom »dober večer« namigava na potrebnost luči! Tako zbadanje ga je vjelo; ježno je potipal svetilnico, da bi spoznal, zakaj se ne da prižgati. Vzrok je bil pa čisto naraven. Manjkalo je namreč — sveče. Ko sem še to vtaknil v svetilnico, imeli smo takoj razsvetljavo. Sedaj šele smo tudi zapazili, da Kozjebredca ni nikjer. Mož je bil od hoje prejšnjega dneva preveč utrujen in je ostal raje v postelji. Iz vljudnosti je pa naročil Abstinentu, naj pozdravi v njegovemu imenu Cimo Toso. Revež niti slutil ni, da je nepravemu človeku poveril to nalogo...

Ker sta bila Dunajčan in njegov vodnik že daleč pred nami, smo hiteli na vso moč, da bi ju došli. Sprva nam je šla pot precej dobro izpod nog, kajti do sedla Passo di Rifugio je nadelana steza. Onkraj sedla pa stopimo na velikansko zbrušeno ploščo, ki sega noter do dna kotla Pozzo Framontana. — Pred tisočletji je imel namreč ta kraj vse drugačno lice. V kotlu je bilo krasno gorsko jezero, omejeno od velikanskih ledenikov, ki so bili vsled svoje strmine strahovito razpokani. Led je gladko zbrusil tla, po katerih se je pomikal navzdol, in njegove razpoke so se nadaljevale celo v trdi skali. Zato je ves svet med jezerskim kotlom in sedlom Paso di Rifugio popolnoma gladek in silno razpokan. Zelo smo morali torej paziti, da nismo pri medli luči svetilnice zašli z nogo v kako špranjo.

Iz dna izsušenega kotla se obrnemo navzgor proti spodnjemu ledeniku Cime Tose, ki je eden izmed zadnjih ostankov nekdanjih mogočnih ledenikov Brentskega pogorja. Medtem se je že toliko zdanilo, da smo lahko upihnjili luč. Po širnem kotlu se je razprostirala tista medla svetloba, ki naznanja prihod jutranje zarje. In res, kmalu so se začeli zlatiti ostri obronki vrhov, ki obdajajo ledenik. Naenkrat zadene prvi solnčni žarek snežno glavo Cime Tose, kraljice Brentskih gora, in koj na to zaplamte njeni mogočni stražniki na desni in levi, kakor velikanske baklje.

Po strmem ledeniku pridemo do velikanske stene, ki je delala prvim obiskovalcem Cime Tose dosti preglavic. Leta 1865. sta prišla dva Angleža Ball in Forster v Molveno, poiskala sta si nosača v osebi nekega Nicolussijevega sorodnika in sta se napotila na najvišji vrh Brente. Poskusili so precej bližnjic, preden so prišli čez ledenik do stene. Tu so si pa dolgo časa zastonj prizadevali, da bi prišli na prvo polico. Naposled je k sreči Ball iztaknil silno strm kamin, ki jim je odprl pot do vrha.

Tudi mi smo se poslužili dotičnega kamina. Tu sta nas že čakala Dunajčan in njegov vodnik, da bi z združenimi močmi premagali edino oviro na celi poti do vrha.

Kamin je nekaj čez dvajset metrov dolg in popolnoma navpičen. Na prvi pogled bi človek mislil, da ga ni mogoče preplezati. Ako ga pa natančneje preiščeš, vidiš, da stvar ni tako huda, kakor izgleda. Kajti prijemljajev je toliko, da se ti zdi, kakor bi lezel po lestvi. Edina umetnost je v tem, da jih najdeš. Kdor je vaje, zdi se mu to plezanje prava igrača.

Zato je tudi Nicolussi kar v hipu preplezal kamin; na vrhu se je utaboril za precej veliko skalo in je vrgel vrv doli. Nato je navezal drugi vodnik svojega dunajskega gospoda na vrv in Nicolussi ga je potegnil gori. Dunajčan menda ni bil vaje te vrste vožnje in je ves čas kričal iz kamina: »Tira piano!« Nicolussi je pa vlekel kaj »forte«, tako da je bil gospod iz cesarske prestolnice kar naenkrat pri njem, in na to sta bila oba jako »allegro«.

Kot drugi je bil »potegnjen« Abstinent, in sicer iz same — skoposti. Gledal je namreč z Zlatoustim radovedno, kako je bingljaj Dunajčan na vrvi. Zlatoustega je ta prekrasni pogled tako prevzel, da je izjavil, da ga sto vodnikov ne spravi v to »luknjo«. Sedel je na tla in začel preiskovati vsebino svojega nahrbtnika. Abstinent je pa na to vprašal Nicolussija, če se vodniška taksa kaj zmanjša, ako ga ne pelje na vrh. Vodnik mu je pa pojasnil, da bo plačal prav toliko, če ostane spodaj, kakor če se potruži na vrh. Abstinentu se je pa zdelo škoda, da bi zastonj plačeval, in sklenil je, se podati v »smrtno nevarnost«, kakor se je sam izrazil. Tako mu je njegova skopost pomagala, da je kmalu čepel za skalo poleg Dunajčana in Nicolussija.

Drugi vodnik je še nekaj časa prigovarjal Zlatoustemu, naj se pusti »potegniti« skozi »luknjo«; toda govoril je gluhim ušesom. Navezala sva se torej oba na vrv in sva splezala za tovariši. Nato smo vrvi spravili za veliko skalo, zlezli po lahkih policah na gornji ledenik Tose in po ne preveč strmem snegu prispeli na najvišji vrh (3176 m) Brentskega pogorja.

Cima Tosa je znana po svojem lepem razgledu. Skoraj ne veš, kaj bi bolj občudoval, ali sive razvite Dolomite, širne ledenike Ortlerja, Adamella in Presanelle, silne stene najbližnjih sosedov ali krasno gladino modrega Gardskega jezera. Jaz zase le to vem, da nisem ničesar občudoval, ker nisem videl nič drugega kakor meglo. Njo pa sem poznal že iz Ljubljane. — Jezilo me je pa res. Nad menoj se je razpenjalo jasno nebo, a pod menoj se je

zibalo megleno morje, iz katerega je le tuintam molel kak siv zob ali kak leden stožec. Dunajčan in abstinent sta menila, da je »čudovito lepo«; samo tega ne vem, sta li tako ocenila meglo ali kurja bedra, ki sta jih hitela obirati. Kajti komaj sta vse pojedla in popila, kar sta imela s seboj — in tega ni bilo malo — že sta silila nazaj doli.

Odkurili smo ¹jo torej po ledeniku navzdol in kmalu smo bili pri vstopu v kamin. Brez vodnika ga težko najdeš. Zato je neki hribolazec nalepil na veliko steno tik nad vstopom znamenje iz rdečega papirja, ki ga je pa Nicolussi urno odstranil. Vodniki v Brenti namreč ne vidijo radi, da hribolazci sami lazijo po njihovih gorah in celo puščajo znake, ki kažejo drugim pravo pot. Imajo jih za velike škodljivce, ki jim kratijo zaslužek. Zato ne najdeš v celem pogorju niti ene nadelane poti, razen steze črez Bocco. — Kamin bi se dal z malimi stroški popolnoma zavarovati, toda vodniki tega ne puste, ker se boje, da bi potem nič več ne vodili na Cimo Toso. Zato se tudi delovanje Laškega planinskega društva niti primerjati ne da z delovanjem »Slov. plan. društva.«

Dunajčan mi je že med potjo črez ledenik zaupno povedal, »da bi bil veliko raje na Ringu nego na Cimi Tosi. Bal se je namreč plezanja po kaminu navzdol. »Nikar se ne bojte!« tolažil sem ga jaz; »ako ste na vrvi navezani, ste popolnoma varni.«

»To že rad verjamem«, odgovoril mi je on; »toda prav prijetno pa le ni, takole viseti med nebom in zemljo. Kaj pa če bi se vrv utrgala, kaj pa potem?«

»Ako se vrv pretrga, padete na ledenik in tam obležite. Vdreti se ne morete nikamor, ker so razpoke zaprte. Sploh vas pa v tem slučaju poiščemo živega ali mrtvega.«

Dunajčan s to mojo tolažbo ni bil posebno pomirjen; treba je bilo vse zgovornosti, da se je pustil navezati. Ko se je pa sklonil črez skalo vrh kamina in pogledal doli, je kar prebledel. Videl je namreč naravnost na ledenik, ki leži nekaj sto metrov pod kaminom. Ta pogled mu je odvzel še zadnji gram poguma in zarekel se je, da ne gre nikamor več naprej.

»Kaj hočete kar tu ostati?« vprašal sem ga jaz. »Ako vam je že namenjeno, da umrjete slavne smrti hribolazca, je vendar prikladneje, da odpotujete skozi kamin na oni svet, kakor da bi vas lakota selila.«

Medtem ko sem ga navduševal in vzpodbujal, sta bila vodnika že spravila Abstinenta skozi kamin. Nato sta se takoj lotila Dunajčana. Pokazala sta, da sta vajena takih rečij. Nicolussi

se je spravil za skalo, ki je z njo zagvozdjen konec kamina, in je držal vrv, drugi vodnik je pa prijel Dunajčana in ga je vzel s seboj črez skalo. Vrv je tekla lepo mirno črez skalo in ko je je zmanjkalo, sta bila vodnik in Dunajčan že v dnu kamina. Nato je Nicolussi še mene otvezel in splezal sem urno za svojimi tovariši. Hudega ni bilo prav nič, ker sem vedel, da obvisim na vrvi, če mi tudi zmanjka stopinje. Ko jo še Nicolussi pribaše za nami, spustimo se urno navzdol po skalah na ledeniku in od tod v kotel.

Abstinent je ves čas pravil Zlatoustemu, kako krasen razgled smo imeli z vrha, ter ga je skušal prepričati, da mu je lahko za vedno žal, ker ni šel z nami. Toda mož se je trudil zastonj. Kajti Zlatousti je sicer priznal, da mu je žal, kolikor ima las na glavi — no, teh ni bilo ravno veliko — pa žal ne zato, ker ni lezel na vrh, marveč zato, ker ni ostal v postelji. Gotovo bi se bila naposled še prav resno sporekla, ako bi jima ne bil zaprl sape hud klanec, po katerem smo lezli s Poze tramontane h koči.

Jaz sem se tudi naveličal sitne službe tolmača ter sem se prav na tistem izgubil iz koč in jo mahnil proti Bocci (2547 m). V pičli pol uri sem bil že na sedlu, ki pa komaj zasluži to ime; tako silno ozko je. Podobno je zelo naši Luknji, ki vodi iz Vrat v Trento. Ker se je medtem megla razkadila, sem imel krasen razgled proti Molvenu in goram ledenega Adamella.

Po kratkem, toda silno strmlem ledeniku se kaj urno pridričam v dolino Brente alte. Tu sem pa zašel v cele razvaline.

Brentsko pogorje je namreč vse navpično razpokano. Nekateri vrhovi obstoje iz samih velikanskih stolpov. Tudi Cima Tosa je imel takega stražnika, ki se je pa leta 1882. naveličal svoje mirne službe. Podal se je s svojega vzvišenega mesta v dolino in se je na tej kratki poti ponesrečil. Razbil se je na večje ali manjše kose; z njimi je pokril velik del lepe doline. Nihče ni bil tako srečen, da bi bil videl to nesrečo.

Ko sem se preril skozi te podrtine, sem prišel na lepe Brentske planine. Kmalu sem moral zamenjati mehko stezo s skalovito potjo, ki se vije kaj strmo navzdol skozi ozko temno sotesko. Po nji sem prišel črez zadnji prag, ki loči planine od ljubke Brentske doline. Legel sem na zeleno trato poleg šumečega potoka in zrl nazaj proti Bocci. Tik nje mi je grozil silni stolp Crozzona in tudi Cima di Brenta ter Brenta alta sta mi kazale svoje razrite hrbte. Ko se nagledam do sitega teh Cim in Brent, vstanem in se odpravim dalje. Šumeča Sarca mi je kazala pot. Kmalu pridem do razpotja. Ako greš naravnost naprej, prideš v

lepo letovišče Madonna di Campiglio (1511 m), ki leži v mični dolini potoka Nambina. Če pa kreneš na levo, si v dobrih dveh urah v vasi Pinzolo, ki leži ob vhodu v dolino Genova.

To pot sem si izbral tudi jaz. Sprva mi je jako ugajala, ker me je peljala skozi senčnat gozd. Kmalu sem pa moral mehka gozdna tla zamenjati s prašno cesto, ki veže Pinzolo z Madonno di Campiglio.

Po dolgi gorski turi mešati nazadnje še cestni prah, ne spada ravno med vesele dogodke hribolažčevega življenja. Zato sem bil jako vesel, ko se mi je odprla široka dolina Sarce in sem zagledal svoj cilj — vas Pinzolo.

SPOMINI IN NAČRTI.

DR. FRAN TOMINŠEK.

2. Obhod čez Razór — in še kaj. (Konec.)

Nad »Metliko« smo prispeli že na široke tratine, ki se raztezajo pod Prisojnikom; urno smo jo mahnili proti sedlu. V pičle pol ure dosežemo bistri studenec Mlinarico, ki nikoli ne usahne.¹⁾

Tukaj si privoščimo prvi počitek. Ko se nekoliko okrepčamo, pohitimo kvišku proti vrhu sedla in dosežemo v kratkem velik plaz, ki sega ob robu sedla proti Razorovemu masivu. Dospeli smo do prvih sten velikanovih, ki so kakor pomol pomaknjene proti Mlinarici. Jaz in Trentar nezaupno obstojiva, kajti pomol je čisto navpičen in se pogrezuje ob robu planine v nedogledno globočino (v kotlino, odkoder smo se po ovinku čez »Metliko« povzpeli). Môta nama pa pokaže precej visoko v steni ozko stopnico, češ, tam zavijemo okoli pomola, do tja pa prispemo po nekaki polici. Veli nama pa, da natakneva dereze.. Pristavil je, da bi se morali tukaj pravzaprav navezati, da pa je naju spotoma spoznal za dobra turista in da bodo dereze za prvo potrebo zadostovale.

Ko sva se skrbno okovala, spustimo se povprek čez gruč in precej široko snežišče pod steno. Dostop v skalo je bil težaven; zledeneli sneg je obdajal strmo ploščo, ki je vodila na precej visoko polico. Vsekali smo nekaj stopinj, da smo dosegli ploščo; bila je gladka, v razpokah z ledom pokrita in čisto mokra, ker je kapalo nanjo s previseče stene. Dobro so mi služile moje dereze na osem rogljev; izkopaval sem si zanesljivo oporo za noge, a s pomočjo cepina sem se vztezaval kvišku. Dosegel sem

¹⁾ Po studencu imenujejo Kranjskogorci tudi sedlo in planino — Mlinarico.

polico. Tovarišu je Môta od zadaj nekoliko pomagal in v kratkem smo stali vsi trije na polici. To je varen skalnat rob, ki moli ven iz stene in se ovije okolu pomola, le polagoma stopajoč. Z lahkoto smo splezali po tej polici in zavili onstran v južne stene; tudi tam smo našli široko stopnico, po kateri smo se nekoliko navzdol spuščali povprek nad prepadom.

A sedaj smo došli pod navpično gladko skalo, ki nam je zaprla pot. Okoli skale ni bilo več prehoda, zato se moramo obrniti v kotu pred skalo naravnost kvišku navzgor; tam je pač segal proti vrhu gladek žleb, a kako priti do njega, ko je vmes previsoka pečina? Môta si je skrbno ogledoval pečino; ni mu bila všeč. Drugekrat je bilo v tem kotu na visoko snega, tako da so se dali visoko gori doseči neki oprimki; to leto pa je sneg skoro popolnoma skopnel in skala je postala nepristopna.

Sedaj izmota vodnik iz nahrbtnika kakih 20 metrov dolgo vrv ter priveže najprej tovariša Trentarja. Potem se stegne kvišku po skali in stopi Trentarju na ramo; nekoliko ga morava še z rokama navzgor potisniti, da doseže neznanen rob v pečini, ki se ga oprime. Podpreva ga še s cepinom in tako se splazi do neke opore, od koder se potem zvleče nad skalo. Še nekoliko višje je moral splezati v žleb, da je dobil — nama neviden — zanesljivo oporo.

Sedaj pride na vrsto Trentar; Môta potegne in že je visel tovariš ne vrvi v kaj čudnem položaju. Iskajoč opore z rokama in nogama se je zakolebal na vrvi in zavrtel, potem pa začel butati ob pečino. Bilo je slično, kakor poje narodna pesem:

„Ti zvončki v dolini“ (tukaj; „v planini“)

„Bingljajo-bim-bam-bom“;

„Bingljajo-bim“ — zarožljale so dereze —

„Bingljajo-bam“ — zapela je glava —

„Bingljajo-bom“ — zadonela je bolj mehka plat života —

»Bingljajo bim, bam, bom« — zaropotalo je vse vkup kvišku, ko je Môta energično potegnil vrv.

Nato se je tovariš Trentar skobacal v žleb in mi je izginil za previsom. Jaz sem poslal najprej cepine za njim (nahrbtnike smo obdržali na sebi), potem sem se pa navezal tudi jaz na vrv, ki mi jo je vrgel Môta. Tudi meni se je godilo slično kakor Trentarju; samo hitreje me je Môta potegnil čez pečino — napravil sem se precej lažjega.¹⁾

Potem smo splezali po žlebu navzgor. Tudi tod je bila silna strmina; vendar smo dobili dobrih opor in stopinj in hitro smo se pomikali kvišku proti robu skalovja, ki je viselo nad nami.

¹⁾ To mesto je bilo najtežje na tej strani Razóra. Sedaj je po skali zabitih več klinov in s tem je težava in nevarnost popolnoma odpravljena.

Ko dosežemo ta rob, kar zavrisknem; premagali smo najhujše stene in stopili smo na širo, le malo vzbočeno teraso, ki se na južni strani Razôra nad prvimi stenami razprostira okoli vrha.

Z drobnim gruščem pokrita terasa se na lahko dviguje proti vrhnjim stenam, ki obdajajo na tej (zahodni) strani Razôr liki ogromno nepristopno zidovje. Cela vrsta sivih in rjavkastih razstrganih stolpičev kipi iznad sten in zakriva pravi vrh. Čez te previseče pečine ni pristopa in zato jo zavijemo po južni strani ob podnožju sten proti vzhodu in prekoračimo celo širo ravnico, držečo do zareze pod Planjo¹⁾; hodili smo nekaj po grušču, še več po snežiščih, ki segajo od sten skoraj do roba terase, koder se pogrezuje naš pomol v grozni kot nad Koriti. Hodili smo pa brez nevarnosti, ker terasa visi le malo proti prepadu.

Ob sedlu med Razorom in Planjo smo si poiskali v skalovju varnega zavetja, da se okrepčamo. Vsak je hvalil svojo malho in kar je bilo v njej; da je pa bilo več izpremembe, smo si bratsko delili, kar je vsakteri posebnega imel. Tovariš Trentar je dal svoje kraške koline, ki jih je z velikansko težavo dobival v tačas docela zapuščeno Trento. Mota je ponudil nekaj maselnik, zmes žgancev in krompirja, z maslom zabeljeno; nezaupno sem vzel v usta to čudno jed, a kmalu sem postal veren Tomaž. Jaz sem pa tovarišema predložil, kar si »špoga« velikomestni želodec: več vrst klobas, slanino, sir, bel kruh, več tablic čokolade, suhe češplje, venec smokev in — kupček grozdja. Mota je kaj strmel nad raznovrstno izbiro in se je zaklinjal, da bi divje koze kar krotke postale, ako bi jim dal tako vado. Za pijačo je dal Trentar močnega goriškega vina, jaz pa čutarico črna kave, v katero je bil primešan citronin sok in nekaj ruma — tudi kaj novega, a slastnega za nepopačenega Moto, ki me je od tega dne sploh zelo čislal kot — sladkosnednega turista.

S svojim razkošnim pirovanjem pa smo zbudili nevoljo gorskih vil; završalo je nad nami okoli Razora in Planje, solnce se je skrilo in daleč tam nekje za Mangartom je votlo zagrmelo. Globoko pod nami v solnčnem svitu smejoča se Trentska ožina in kôt Zapoldnem sta se skoraj hipoma zavila v temnosive boje, okoli Jalovca in Ozebnika se je razgrnil rmenkast oblak in po ostrem Jalovcu je že švignila strela. Hkratu se oprime megla našega soseda Prisojnika, v tem pa že zabučí burja nad nami in v divjem vrtincu se začno kopičiti megle okoli Razora. Oster piš

¹⁾ Planja (2453 m) je prvi vrh južno od Razora v njegovem južno-zahodnem predgorju; specialna karta jo zamenja z Goličico, ki leži južno od nje.

se spusti z vrha proti našemu sedlu in se zasučé, puhajoč tanke meglice, proti vrhu Planje, ki visi tik nad nami. V tem hipu nekaj grozno zaškrta ob Planji, kakor da bi se zrušil plaz ali kakor da bi vihar vil in trgal mokro rjuho; koj na to pa udari silen pok, liki strel iz topiča.

Jaz in Trentar prestrašena poskočiva, misleč, da se Planja podira.

V tem že novič zaškrta in zopet pokne, še silneje nego prej, a Planja stoji mirno nad nami, niti kamenček se ni sprožil.

»Srepôta, ali imajo laški »alpini« že pri nas vojaške vaje, ali pa so nas prišli z mokrimi cunjami naganjat«? začudi se tovariš Trentar, a koj utihne, ker se je šumot in pok vrhu Planje zopet ponovil.

V tem si je Mota mirno nabasal svojo pipo in jo v zavetju za širokim Trentarjevim klobukom zapalil. Na to nama pokaže vdolbino pod vrhom Planje, češ, da se zavije ta vdolbina v dolgo, a ozko naravno okno¹⁾, ki blizu pod vrhom prodira Planjo. Tam se lovi veter in povzroča to škrtanje in pikanje. Zares nenavaden naraven pojav, kakršnega dotlej še nisem nikjer opazoval.

Nekaj časa smo še poslušali ropotanje, potem pa je svetoval Mota, da nadaljujmo pot, češ, nevihte in treskanja se ni bati, da pa lahko začne še ta dan deževati. Svoje nahrbtnike pustivši v zavetju, smo jo urno mahnili čez sedlo na vzhodno stran grebena. Čisto nov svet se nam je onstran odprl. Pod nami se razprostira širen plaz, ki sega od Planje do ogromnih skal vzhodnega Razorskega pomola in se končava globoko doli ob ostrem robu nad Križkimi podi; proti vrhu pa prehaja plaz v strmo snežišče, ki sega prav do ozkega kota pod visokim sedlom, ležečim severno od nas med Razorom in njegovim vzhodnim predgorjem.

Proti temu sedlu je vodila naša pot. Nekaj časa smo korakali po plazu ob skalovju južnega Razorskega grebena, potem smo morali kreniti na ozke skalnate police, ki vodijo ob tem grebenu proti sedlu. S tem smo se hoteli ogniti strmemu snežišču, ki je padalo pod nami preko nekaj navpičnih skočnikov. Ko smo plezali precej visoko nad plazom po skalovju, se je pojavila močna burja. Varno smo se oprijemali skal, da nas ne skotali v prepad. A vendar nam je bila usodna. Hipen vrtinec je zgrabil Moto, da se je kar pokadilo okoli njegove pipe; to tudi zanj ni bila šala, in sicer tako mirni mož je urno pograbil pipo, da mu je veter ne razpiše. V tem trenutku pa je zaplesal njegov klobuk po

¹⁾ Okno v Planji je dosedaj še malo znano; glej Alpský Vestník 1906, št. 7.

skalovju in se zavrtel v kotlino: šest žalostnih očíj je gledalo za njim in mu želelo srečno pot. Vendar sreča v nesreči: tik-pod nami je snežišče odstopilo od skalovja in tako je nastala odprtina med snegom in skalo in v to luknjo je smuknil Motov klobuk.

»Hitro za njim, da ga vihar vnovič ne prime!«

A Mota je odkimal, češ, da je klobuk dobro shranjen, in ni se maral muditi, da bi plezal v globočino; pobral je za pest, debel kamen, dobro pomeril in ga spustil v globel — kamen je padel na klobuk in ga varno pritisnil na tla. Mota pa si je zavezal glavo z modrim žepnim robcem, kakršni so v Trenti doma — in bil je dobro zavarovan proti burji, a tudi »lep«. Hvalila sva s Trentarjem njegovo lepoto, in jaz sem mu baš laskavo priznaval, da se je pretvoril v imenitno punico, ki ji izborna pristoja pipica »čedra« — kar, bes te lopi! — zgrabi vihar moj dragi klobuček! Hušknil je navzdol na snežišče in — joj — še preko njega. Jaz pa za njim! Pač je Mota kričal za menoj, da je snežišče prestrmo in da ne smem naprej — toda imel sem dobre dereze in tudi nekaj poguma odveč; zdirjal sem po gladki zelo nagnjeni sneženi ploskvi za diko svoje glave. Kmalu je bil klobuček zopet moj. Nazaj grede sem pač bolj ocenil hudo strmino namrzlega snega!

Lezli smo še nekaj časa po policah, potem pa smo že visoko gori v kotu pod sedlom stopili nazaj s skalovja na plaz. Tolkli smo jo po nestalnem grušču in urno prodirali proti vetru, ki je piskal s sedla navzdol. Vsi prezeblji smo dospeli na vrh sedla. Le mimogrede smo pogledali čez rob v globočino, kjer se pogrezuje Razórov masiv proti Križki steni in v divji kot Krnice. — Po silno strmi velikanski sipini, ki drži proti Križu — po »Dolgem plazu« — je bil dotlej edini pristop na Razór od vzhodne (severo-vzhodne) strani; pogled po tej strmini, koder leži večinoma celo leto sneg, me je koj uveril, da je ta pristop docela nestalen, silno utrudljiv in tudi opasen¹⁾. Ko sem vprašal, ali pojdemo tudi mi na Križke pode tukaj dol, se je Mota prezirljivo nasmehnil, češ, Trentarji poznajo boljše pote nego »kranjski« (kranjskogorski) vodniki.

Sedaj smo krenili na levo proti zapadu po južni strani grebena; obkrožili smo nekaj stolpičev, potem smo morali strmo kvišku navzgor proti vrhu (z južne strani). Previdno smo plezali po visokih, precej nestalnih kladah, ki je ž njimi Razór posut,

¹⁾ Glej spisa: Janko Mlakarja v Pl. Vest. 1903, in dr. Chodounskega in A. Dvorskega v Pl. Vestniku 1901; čez »Dolgi plaz« je sedaj priporočljiv le sestop z Razóra, ako se hočes vračati preko Križke stene, — toda le z vodnikom!

in v kratkem smo srečno prispeli na vrh (2601 m). Od sedla naprej smo hodili ves čas po megli in tudi na vrhu smo lahko občudovali — njeno neprodornost. Tudi burja nam je zvesto sledila, in zaman smo ob vrhu iskali zavetja pred njo.

Zato smo se kmalu spustili na sestop. Vračali smo se po prejšnji poti; Mota je srečno pobral svoj klobuk in brez težave smo dospeli do sedla pod Planjo, kjer smo bili pustili nahrbtnike. Spodaj je dosti manj pihala burja, megla se je vzdrževala le ob vrhovih, solnce se nam je zopet prikazovalo — sama dobra znamenja!

Od prelaza pod Planjo smo odbočili proti vzhodu, navzdol proti Križkim podém. Brzo smo prekoračili plazovito, široko kotlino med Planjo in Razórskim predgorjem in dosegli nje spodnji rob, ki visi nad Križkimi podi. Plaz se tukaj končava in v širnem oboku se pod nami pogrezuje v prepad nad 50 m visoka, docela navpična, gladka pečina. Plazovi so popolnoma zgladili ta naravni, skalnati jez; v globočini pod nami leži precejšnje snežišče, stekališče plazov.

»Tukaj doli gre pot«, pokaže nama Mota, »in tam doli je — »britof.«

Res je spodaj pod snežiščem skoro ravna dolinica, v kateri ponice snežnica, in nekaki kupci, podobni starim grobovom, so razvrščeni po ravnici; tudi pokopljejo tam plazovi mnogotero divjo kozo, ki so jo zalotili. Tako nam je razložil Mota nenavadno ime.

Nastopili smo torej pot proti »britofu« — bila je prav nebeška pot! Mota je ogledoval svojo vrv in pač premišljeval, ali naj naju spusti po vrvi čez pečino. Ko je pa videl, da ne kaže nič bojazni, je spravil vrv in se spustil naprej v globel. Skrbno je poskusil vsak oprimek in veleval, kam naj stopava, podstavljaj svoj cepin in naju lovil z rokama — izkazal se je zares vrlega vodnika.

Sledeč neznatnemu poču, smo se spuščali drug tikoma za drugim po mokrotni steni, ponajveč viseč nad prepadom; v dobre četrt ure smo imeli strahovito pečino za seboj. Ker je spodaj snežišče odstopilo od skalovja, smo morali po napornem plezanju še poskakati z zadnje stopnice čez globoko zev. Tudi to se nam je posrečilo. Nato smo zdrknili po snegu do »britofa.« — —

S tem je bil obhod čez Razór pravzaprav končan; pot je bila lažja, nego sem prej sodil, in uveril sem se, da se bo dala v celoti dobro in varno nadelati. Samo zadnji kos nad »britofom« mi nikakor ni ugajal. Zato sem pazno motril terén nad seboj, ni-li izvedljiv kak boljši pristop, ki bi se ognil tega hudega praga.

Bolj proti severu, tam kjer je vznožje vzhodnega Razórskega predgorja, sem zagledal skalnato stopinjo, ki je držala skoro brez izgube višine s Križkih podov okoli strmega pomola proti plazovju pod Planjo; tam bi se dala nemara vsekati v skalo pot, ki bi prišla na plaz že zgoraj nad našim pragom.

Povprašam Moto, če ne bi bil tam boljši prehod; on takoj prizna, da je tudi ondod že hodil za divjimi kozami, toda turistov si ne upa tam voditi, ker je nekaj silno gladkih visečih plošč, preko katerih bi prišli turisti le tedaj, ako bi se v plošče zasekalo nekaj stopinj in klinov; drugače bi bila ona smer lažja in bližja.

Natihoma sem že tačas sklenil predlagati ob napravi pota to varijanto.¹⁾

Obhodili smo potem še Križke podé do prvega jezera pod Križem — pot je čisto zložna in se le na lahko dviguje — povrnili pa smo se mimo krasnega spodnjega jezera pod Splevto in potem po jarku Belega potoka. Sestopa ob Belem potoku ne bom opisoval; pot ni težavna in nudi ves čas krasen razgled po Razórski skupini in po Pihavcu, v romantični sklep doline Zadnjice in onstran po Triglavskem pogorju. V dobrih dveh urah smo dospeli v dolino in potem v pičle pol ure do Loga. Tukaj sva s Trentarjem v Cudrovi gostilni ob penečem pivu podprla planinsko prijateljstvo, sklenjeno na tej zanimivi turi čez Razór; sestavila sva pa tudi generalni načrt za naše planinsko delo v Trenti.

Šele pozno zvečer sva se ločila.

¹⁾ Sedanja pot vodi res preko onih gladkih plošč nad prag in vse-kalo se je dovolj stopnic, za prijemanje pa so v plošče pritrjeni železni krogi.

† Dr. Ivan Dečko.

Z žalostnim srcem sem prijel za pero, da napišem za »Planinski Vestnik« skromen nekrolog umrlemu odličnemu, nesebičnemu in požrtvovalnemu rodoljubu, gosp. dr. Ivanu Dečku. Ne bodem navajal, kakšne neminljive zasluge si je pridobil pokojnik kot politik, deželni poslanec, časnikar, organizator narodnih podjetij itd., ker so o tem pisale razne politične novine. Kot vsestransko naobražen in delujoč narodni delavec je tudi upošteval narodno važnost »Slovenskega planinskega društva« in nujno potrebo, kako bi se naj s planinskimi napravami povzdignil promet tujcev po naših lepih planinskih krajih v dobrobit domačega slovenskega prebivalstva. Bil je član »Savinjske podružnice S. P. D.« od njenega začetka do zadnjih let, dokler ga ni kruta osoda pahnila v bolezen — mnogo po krivdi svojih sorojakov, in je večkrat prepotoval Savinjske planine v družbi prijateljev, n. pr. Ojstrico, Grintavec, Logarjevo dolino z Okrešljem itd. Z velikim veseljem je sodeloval pri ustanovitvi zadruga »Rinke«, bil je njen delaven odbornik in se je v naprej veselil, da postavf v krasni Logarjevi dolini sedanjim turističnim zahtevam primeren hotel.

Pisec teh vrstic se je kot osebni prijatelj sešel z rajnim še l. 1904, ko je, vrnivši se iz sanatorija v Gradcu, bival nekaj tednov v svežem, gorskem zraku v Lučah. V gostilni pri »Raduhi« je pisal popoldne pismo svoji soprogi, ko sem ga vprašal, ali gre z menoj na Ojstrico. Kmalu se je odločil za turo in odrinila sva v Kocbekovo kočo, kjer sva prenočila. Med potom sva sva se največ pogovarjala o raznih načrtih S. P. D., ki se imajo izvršiti. Čeprav navidezno za hip ozdravel, je bil silno nervozen, kar sem zlasti opazil, ko sta okoli polnoči dospela v kočo dva slovenska turista. Spremljal sem ga na Ojstrico, odkoder sva tadan imela krasen razgled; nad vse ljubljena domovina mu je zadnjič razkazala svoje čarove. . . . Šel sem potem z njim v Logarsko dolino in v Luče.

Istega leta sva se videla še enkrat, tik pred zborovanjem deželnega zbora štajerskega, kjer je zastopal neko pravdo. Menila sva se tudi o nameravani zgradbi Frischaufove kočice na Okrešlju, za katero se je silno zanimal in obljubil večji prispevek. Ali prišlo je drugače! Bolezen se mu je zopet shujšala. Ni več videl prelepega Frischaufovega doma, ni se mogel več radovati krasne panorame na romantičnem Okrešlju, kamor je bil tako rad zahajal. Kruta smrt nam je pobrala zvestega zagovornika, navdušenega planinca in iskrenega rodoljuba. Tužnega srca zre za umrlim članom »Savinjska podružnica«, za njim žalujejo štajerski Slovenci kot nedosežnemu narodnemu prvoboritelju, najdelavnejšemu in najzaslužnejšemu rodoljubu.

Rajnemu planincu g. dr. Ivanu Dečko naš zadnji iskreni planinski pozdrav! Njegove zasluge za slovensko planinstvo ostanejo nepozabljene.
Kocbek.

DRUŠTVENE VESTI.

Umrli je g. Eller Fran, odličen mož in vrl rodoljub, ki je bil tudi zvest član Koroške podružnice.

Novi člani. II. Bistriške podružnice: Ličan Aleksander, trg. potnik; Žnidaršič Alojzij, gostilničar. (Oba v II. Bistrici). Lampret Fortunat, učitelj v Trnovem. Dr. Rud. plem. Andrejka, c. kr. okraj. komisar v Postojni. — Kranjskogorske podružnice: Rus Jožef, c. kr. sodni kanclist v Kranjski gori.

Darila. Za Frischaufov dom na Okrešlju: Zbirka gospice Olge Zanier, dne 2. avgusta: g. Peter Majdič, lastnik paromlina v Celju, 50 K; g. dr. Josip Vrečko, odvetnik v Celju, 20 K; g. dr. M. Ploj, dvorni svetnik, državni in deželni poslanec, 20 K; g. Fr. Roblek, državni poslanec v Žalcu, 21 K; g. Norbert Zanier, veletržec v Št. Pavlu, 22 K; g. A. Drukar, c. kr. notar v Gornjem gradu, 20 K; g. M. Cilenšek, c. kr. profesor v Ptuj, 5 K; g. A. Jošt, c. kr. profesor v Celju, 140 K; g. A. Cvenkel, trgovec v Št. Petru, 21 K; g. Fr. Kranjc, učitelj v Celju, 2 K; g. dr. Vl. Herle, c. kr. profesor v Kranju, 1 K; g. dr. Lubec, vodja c. kr. polit. ekspoziture v Mozirju, 1 K; g. Fr. Podbrežnik, tajnik okr. zastopa v Gornjem gradu, 1 K; g. L. Gorčičar v Mozirju, 2 K; g. L. Černež, šol. voditelj v Grižah, 1 K; g. J. Kemperle, trgovec v Kamniku, 5 K; g. R. Wudler, učitelj v Grižah, 1 K; g. dr. Fr. Vidic na Dunaju, 460 K; g. H. Herle, gostilničar v Solčavi, 1 K; skupaj 200 kron. — Zbirka gospice Zdenke Vrečko, isti dan: g. Peter Majdič 50 K; g. dr. Josip Vrečko 20 K; g. Avg. Drukar 20 K; g. dr. M. Ploj 5 K; g. prof. A. Jošt

1 K; g. Norbert Zanier 10 K; g. A. Cvenkel 10 K; g. dr. Vl. Herle 1 K; g. urednik Lešničar 1 K; g. dr. Lubec 1 K; g. M. Šušter 1 K; g. R. Wudler 1 K; g. J. Kemperle 5 K; g. Fr. Roblek 5 K; g. dr. Fr. Vidic 4 K; g. lg. Šijanec 1 K; razni neimenovani 130 K; skupaj 13730 K. — Gospa Klamaydes Hanuraty Ana 10 K; g. dr. Rosina, odvetnik v Mariboru, 20 K; zbirka g. Raf. Salmič v Celju v Nar. domu, 2850 K; g. Milko Hrašovec v Celju 2 K. — Dalje so darovali: g. P. Majdič: 1 strelovod, 1 aneroid, 2 termometra in 1 šampiljo z datumom; g. P. Kostič (v Celju) razne predmete za opravo in g. L. Schwenter (v Ljubljani) več knjig. — Za Prešernovo kočjo je nabrala gospodična Ivanka Jeglič na Selu svoto 2322 K. Darovali so: gg. I. Negoretič 1 K, Pegan 2 K, Šmuc 1 K, Vrhovnik 1 K, Pepe Martinček 3 K, F. Kunaver 1 K, J. Boštjančič 1 K, A. pl. Lukanc, c. kr. nadporočnik, 250 K, mladina v veseli družbi pri Kuntu na Selu 582 K, Zenka I. 140 K in Tonček J. 150 K. Srčna hvala vsem darovalcem in nabirateljem!

Vestnik osrednjega odbora. — V jesenski sezoni 1908. l. so se vršile seje redno vsako sredo. Tukaj poročamo o važnejših ukrepih, ki se še niso objavili. — Ker je dosedanj urednik gospod Anton Mikuš odstopil, prevzel je z oktobrom t. l. uredništvo »Plan. Vestnika« g. prof. dr. Josip Tominšek. — Odstopivšemu uredniku iskrena zahvala za njegovo tolikoletno poslovanje! — Skoro v vsaki seji se je ukrepalo o povečanju Triglavske kočje, glej poročilo »Pl. V.« št. 11. — Kamniška kočja je dobila novo streho (vihar je bil polovico strehe odtrgal). — Izvršila se je poprava Kadilnikove kočje: napravila veža ob vhodu, veranda se je obila, zmanjšala so se okna in priredila dvojna okna, postavile nove stopnice iz verande v 1. nadstr. — V Aljaževem domu se spomladi preurede zgornji prostori. G. dr. Šlajmerju se je za njegovo novo vilo tik Aljaževega doma dovolila poraba vodovoda in naprava odvajalne cevi, do preklica in proti priznavalnini. — Izvede se zavarovanje po društvu potrjenih vodnikov proti nezgodam in ustanovi pokojninski zaklad. — Ponovila se je prošnja na namestništvo v Trstu, da se dopusti posredovanje S. P. D. pri poverjanju vodnikov. — Vodnika Krč (za Savinjske planine) in Črnuta (za skupino Mangartsko in Kaninsko) sta dobila društveni vodniški znak. — Doseglo se je dovoljenje za markacije in postavitev tablic v pogorju Kravca; tablice so se postavile. — Ukrenila se je izpopolnitev potov v Razorski skupini. Obnovljena je markacija iz Bohinja na Velopolje (čez Voje). — Dovoljena je reklamna tabla na ješenškem kolodvoru. — Preskrbe se nove napisne tablice, enake za celotno društvo; zbirajo se vzorci različnih tvrdk. — Osrednji odbor je sodeloval pri razstavi deželne prometne zveze za časninarskega shoda v Ljubljani. — Popoln seznam društvenih koč se je natisnil in se razpošlje v svrhu reklame. — Na plošči Kadilnikove rakve se je preskrbel napis, okrašen z društvenim znakom. — Iz zupščine Kadilnikove je društvo po odplačilu legatov sprejelo vrednosti okroglo 2500 K. Zupščinsko razpravo je izvršil brezplačno gosp. notar dr. Šmidinger. Hvala mu! — Odbor je prosil za podelitev davčne prostosti glede društvenih koč ter vložil na c. kr. delavsko ministrstvo prošnjo za podporo povodom povečanja Triglavske kočje in za zgradbo nove kočje na Črni prsti. — Planinski ples se priredi 1. svečana; priprave se vrše. — »Planinski Vestnik« se preuredi; določila se je za nekaj večja oblika, trje platnice in boljši papir; vsak list dobi po možnosti nekaj ilustracij; uredništvo je prevzelo pridobitev širjega kroga dopisovalcev in raznovrstnejšega gradiva.

Letošnji promet v naših kočah. — Aljažev dom: 1045 oseb (lani 784), in sicer: 622 Slovencev, 81 Čehov, 9 Hrvatov, 7 Rusov, 274 avstr. Nemcev, 22 iz Nemčije, 23 Lahov, 3 Amerikanci, 4 raznih narodnosti; Triglavsko koča: 701 oseb (lani 550), in sicer: 474 Slovencev, 58 Čehov, 6 Hrvatov, 144 avstr. Nemcev, 9 iz Nemčije, 5 Lahov, 5 raznih narodnosti; Vodnikova koča: 275 oseb (lani 293) in sicer: 183 Slovencev, 20 Čehov, 1 Hrvat, 59 avstr. Nemcev, 6 iz Nemčije, 6 Lahov; Orožnova koča: 447 oseb (lani 438), in sicer: 253 Slovencev, 54 Čehov, 6 Hrvatov, 104 avstr. Nemcev, 16 iz Nemčije, 12 Lahov, 2 raznih narodnosti; Kadičnikova koča: 750 oseb (lani 878), in sicer: 549 Slovencev, 37 Čehov, 5 Hrvatov, 117 avstr. Nemcev, 15 iz Nemčije, 24 Lahov, 3 raznih narodnosti; Kamniška koča: 563 oseb (lani 433), in sicer: 424 Slovencev, 28 Čehov, 103 avstr. Nemci, 5 iz Nemčije, 3 raznih narodnosti; Frischaufov dom: 342 oseb, in sicer: 229 Slovencev, 27 Čehov, 84 Nemcev, 1 Lah, 1 druge narodnosti; Kocbekova koča: 120 oseb (lani 175); Gornjegrajska koča: 170 oseb (lani 186), in sicer: 150 Slovencev, 20 Nemcev; Mozirska koča: 74 oseb (lani 67). — V vseh naših kočah torej 4487 turistov (lani 3804)! Pripomniti pa je, da je bil Frischaufov dom šele letos odprt. — Na promet v gostilnah in zavetiščih, ki ne spadajo neposredno v področje S. P. D., se tu nismo ozirali. — O Ruški koči glej spodaj!

O Ruški koči. — Ta koča se je zatvorila v nedeljo 11. oktobra. V cerkvi sv. Ane je bral isti dan č. g. dr. F. Kovačič sv. mašo; zbralo pa se je k slovesu precej turistov in tudi kmečkega ljudstva. Krasno, gorko vreme, zvoki »šumel« in navdušeno zapeta pesem, vse to je rodilo toliko veselja in dobre volje, da se je vsakdo le težko ločil od prelube Ruške kočice. Za slovo se je nabralo za Družbo sv. Cirila in Metoda, za obmejne Slovence, ljubljanske žrtve in narodni muzej mariborski skoraj 200 K.

Obisk kočice je bil v minoli sezoni obilen; kajti v spominski knjigi je vpisanih skoraj 1500 oseb, dasi se priprosti ljudje le malokdaj vpišejo.

Da se je Ruška koča izletnikom tako priljubila, se ima društvo v prvi vrsti zahvaliti izborni oskrbnici. — Ključ do kočice se dobijo v Mariboru pri g. Reicherju v Posojilnici, pri g. Ulagi, trgovcu v Graškem predmestju, pri načelniku društva »Naturfreunde«, in v Rušah.

Pri koči na Poreznu so povzročili sredi oktobra t. l. neznani zlikovci precejšnjo škodo. Izruvali so na vrhu hriba nad kočjo 6 m visok železni strelododni drog, odnesli mu konico in železno stalo, nadalje tri kačipotne table in dva stebra, na koja so bile pričvrščene. Škode je okrog 50 K.

Kocbekovo kočjo — je letos oskrboval nekaj časa g. Fortunat Herle iz Solčave v občno zadovoljnost. Naš mnogoletni in vestni oskrbnik, g. Juri Planinšek v Lučah vsled starosti ni mogel — čeprav bi rad — sprejeti te službe. Kocbekova kočja je važna narodna postojanka za vse obiskovalce »Ojstrice.« Iz Luč vodi mimo Lučke in Kocbekove kočice pot Savinjske podružnice »S. P. D.« na vrh Ojstrice.

Celjsko nemško planinsko društvo se jezi, da pri Ojstrici ne more tekmovali s »S. P. D.« zato namerava povečati tisti brlog na Korošici. No, bomo videli.

F. K.

Frischaufov dom — na Okrešlju je impozantna stavba, ki ugaja vsem turistom raznih narodnosti. Oskrboval ga je letos g. Franc Piskernik od julija do 15. septembra, potem pa g. Fortunat Herle iz Solčave. G. Franc

Piskernik je vodil dve leti zgradbo Frischaufovega doma in jo izvedel našim planinskim zahtevam res izborna. Hvala mu! Prihodnje leto se napravi še v prvem nadstropju stranišče nad onim v pritličju. Potem bode ta planinska stavba vzorna.

F. K.

RAZNE VESTI.

(Alpský Věstník) je stopil s prvo letošnjo številko (od 1. okrobra) v svoj enajsti letnik, obetajoč, da bo nadaljeval začrtano si smer: seznanjati češko turistiško občinstvo s slovanskimi gorami. V uvodnem sestavku začenja dr. V. Dvorský z opisovanjem svoje ture na Durmitor (2528 m), znameniti vrh v črnogorskem in sosednjem pogorju. Dr. I. Čermak slika svoj težavni, prej nekolikokrat zaman poskušani nastop na Razór po severni steni. Nato sledi kratek pregled delovanja Slov. plan. društva v l. 1907. s pozdravom novoizvoljenemu odboru, posebno načelniku in podnačelniku, opis važnejših dogodkov v slovanskih Alpah (Obisk letovišča na Jezerskem, otvoritev Frischaufovega doma na Okrešlju i. t. d.), naposled raznoterosti in odborove vesti.

dr. A. Š.

Priznanje. — »Savinjska podružnica S. P. D.« je dobila laskavo priznanje od stotnika generalštabnega kora, g. A. Noe, ki je potoval 1. avg. t. l. s četrtoletniki kadetne šole v Mariboru skozi Logarjevo dolino na Okrešelj, Kamniško sedlo, v Bistriško dolino in Kamnik. Izjavil se je pismeno, da je pot od slapa pod Rinko na Okrešelj in na Kamniško sedlo izvedena izvrstno glede markacije in izvršitve trase ter se lahko kosa z najznamenitejšimi planinskimi deli drugih planinskih društev. G. stotnik A. Noe je na svojih službenih potovanjih videl drugod mnogo izbornih turističnih naprav in je bil vendar poln hvale o našem delovanju. Srčna mu hvala za njegovo nepristransko priznanje! Taka sodba tujca poštenjaka nam je v pobudo. F. K.

Stari letniki „Planinskega Vestnika“ — bi osrednjemu odboru »Slov. plan. društva« prav dobro došli, ker člani in knjižnice po njih (zlasti po letnikih 1895 — 1906) opetovano povprašujejo. Zato prosi odbor one p. n. člane, ki imajo dotične letnike, bodisi cele ali v posameznih številkah razpoložne, da jih blagovolijo poslati osrednjemu društvu. Ako žele za poslane liste odškodnino, naj jo hkratu naznanijo.

Osrednji odbor.

Preosnova „Planinskega Vestnika.“ — Kakor poročamo na drugem mestu, bo stopil »Planinski Vestnik« z bodočim letom preroben pred planinsko svoje občinstvo. Osrednji odbor se je udal splošnim zahtevam in pričakovanjem ter je sklenil, opremljati svoje glasilo redno z ilustracijami, ki bodo ali umetniške priloge ali slike v tekstu. Zato je bilo treba, listu nekoliko povečati obliko in določiti zanj boljši papir, zlasti pa mu oskrbeti trši in reprezentativnejši ovitek, za čigar prvo stran je naslikal priznan domač umetnik primerne planinske okraske. Tako bo že zunanja oblika našega lista vabljava in se bo dala meriti z drugimi planinskimi listi; uredništvo pa je skrbelo tudi za mnogostransko vsebino zabavnega in poučnega značaja. — »Slov. plan. društvo« si je, hoteč nuditi Slovencem lep planinski list, nakopalo obilnih stroškov in povečanega dela; zato pa računa na mnogo-brojen pristop društvu, oziroma na živahno naročbo. — Prva številka izide s prvim januarjem.

Uredništvo.